

‘Ik verheug me erop dat ik straks 130 mag rijden op de A16’

Hanja Maij-Weggen

Ze is twee jaar met pensioen, maar van rustig aan doen, is geen sprake. Hanja Maij-Weggen is nog lekker bezig met een stuk of wat commissariaten en voorzitterschappen. Afgelopen zomer werd de oudminister van Verkeer en Waterstaat en Commissaris der Koningin van Noord-Brabant uitgeroepen tot de invloedrijkste vrouw van Eindhoven door de stadsglossy Frits.

De televisie in de huiskamer staat op teletekst. “Een gewoonte die ik heb overgehouden uit mijn werkzame leven. Als je een hoge functie bekleedt in het openbare bestuur, dan moet je op de hoogte zijn van de ontwikkelingen in de wereld. Ik volg het nieuws nog altijd op de voet.”

De schildpadbroche op de revers van haar jasje is zeker niet het symbool voor een ingedutte boel. Hanja Maij-Weggen staat nog volop in het leven. De oud-politica ziet er patent uit. “Het was een bewuste keuze om op mijn vijfenzestigste te stoppen. Ik wil graag een actieve eerste fase van mijn pensioen hebben. Ik kom uit een sterk geslacht, mijn ouders zijn beiden tot op hoge leeftijd zeer vitaal gebleven. En het lijkt er tot nu toe op dat ik gezegend ben met diezelfde energie. Die wil ik de komende jaren graag nog volop kunnen inzetten voor zaken die mij aan het hart gaan.”

En dat zijn er nogal veel. Zomaar een greep uit haar voorzitterschappen en commissariaten: Ze is zowel internationaal als in Nederland voorzitter van WSPA, de wereldorganisatie voor

dierenbescherming. In Brussel is ze voorzitter van de Intermodal Transport Association EIA en was ze tot voor kort lid van de Commissie Stoiber die dereguleringsvoorstellen maakt voor de Europese Commissie. Verder is ze lid van de Raad van Commissarissen van ING NL en van Connexion en lid van de Raad van Toezicht van de Wageningen Universiteit en Opera Zuid. Ook is ze voorzitter van de Raad van Toezicht van het blindeninstituut Bartimeus-Sonneheerdt. “Ik hoef me inderdaad niet te vervelen”, zegt ze met gevoel voor understatement. Haar man Peter Maij is ook nog heel actief. “We zijn

‘Het was een bewuste keuze om op mijn vijfenzestigste te stoppen. Ik wil graag een actieve eerste fase van mijn pensioen hebben’

er allebei niet het type voor om achter de sanseveria's te gaan zitten. We houden ervan om bezig te zijn, om ons te blijven ontwikkelen. Ik maak nu ‘werkweken’

van twintig tot dertig uur. Dat is peanuts vergeleken bij wat ik gewend was als minister of commissaris.”

Inspirerend

Er blijft genoeg tijd over voor andere dingen. Voor het geven van lezingen bijvoorbeeld. “Ik vind het heel inspirerend om mijn ervaringen in de politiek te delen. Ik kan terugblikken op veel mooie jaren in Brussel, Den Haag en Den Bosch. Juist omdat ik op Europees, landelijk en regionaal niveau heb gewerkt kan ik verbindingen leggen die misschien niet iedereen ziet. Mobiliteit blijft ook een geliefd thema en Maij-Weggen vertelt ook graag over vrouwen in de politiek. “In mijn tijd was dat nog bijzonder.”

Maar er is ook tijd voor ontspanning. Hanja en haar man zijn net terug van een reis naar Egypte. “Een prachtig land, met rijke cultuurschatten, maar ik ben geschrokken van de armoede onder de bevolking.” Vlak voordat de volksopstand in alle hevigheid uitbarste, zaten ze in het vliegtuig terug naar huis. Uiteraard werden de ontwikkelingen op het Tahrirplein in Caïro vanuit Eindhoven op de voet gevolgd. “Een

fascinerende omwenteling, ik hoop op meer democratie en een eerlijker verdeling van de welvaart. De armoede was echt schrijnend, ik had dat totaal niet verwacht in een land als Egypte." Hoewel ze echt weet te ontspannen, zal Hanja nooit een standaard toerist worden. "Ik wil graag begrijpen hoe een land werkt, hoe de samenleving in elkaar steekt, hoe

'Het is typisch Nederlands om zo geringschattend over Brussel te doen. Wetten die we op het Binnenhof maken, gelden voor 16 miljoen mensen. In Brussel wordt wetgeving gemaakt voor 400 miljoen mensen in 27 landen'

de cultuur is." Die interesse is terug te zien in haar woonkamer. Overal exotische souvenirs. Prachtig gedecoreerde kalebassen uit Nigeria en Marokko een snaarinstrument uit Senegal, kunst uit Zuid-Afrika. In de kast staat ook een

foto waarop zij Nelson Mandela de hand schudt. "Hij was toen net vrij en nog geen president. Ik was een van de eerste Nederlandse politici die hem mocht ontmoeten. Een heel bijzondere ervaring, die ik innig koester." Tijdens de vele reizen die ze voor haar werk maakte, hield Hanja een lijstje bij van landen die ze graag nog eens wat uitgebreider wilde bezoeken. Dat lijstje wordt de komende jaren afgewerkt. "We willen zeker twee à drie reizen per jaar maken. Daarvoor hoef ik lang niet altijd naar Schiphol, vanaf Eindhoven Airport kun je steeds meer toeristische vluchten maken."

Kleinzoon

Er is ook meer tijd voor familie en vrienden. "Ik heb onlangs mijn vierde kleinzoon gekregen. Mijn dochters hebben allebei betrekkelijk laat kinderen gekregen. Voor ons is dat een geluk want juist nu hebben we tijd om met ze op te trekken. We gaan vaak op visite bij onze dochters en hun gezin en de kleinkinderen komen ook regelmatig bij ons." De rode kinderstoel in de keuken en de manden met speeltjes in de woonkamer zijn daarvan het vrolijke bewijs. Hanja en haar man wonen in een bungalow aan de rand van Eindhoven,

vlakbij het natuurgebied van de Dommel. "We wandelen graag en in de zomer varen de kleinkinderen er graag in een rubber bootje. We wonen hier nu ruim dertig jaar en we hebben ons nog geen dag verveeld. Ik heb voor mijn werk een pied-à-terre gehad in Brussel en Den Haag en veel van de wereld gezien, maar nergens voel ik me zo thuis als hier. Deze regio heeft de juiste mix van bedrijvigheid, we lopen voorop in high tech. Ik zeg altijd: 'Amsterdam en Rotterdam zijn de Mainport van Nederland maar Eindhoven is de Brainport'. Er werken hier achtduizend onderzoekers uit de hele wereld. En dan is er ook nog een groot cultureel aanbod. Het leven is hier goed. Dat Bourgondische trekt mijn man vooral heel erg en ik ben het ook steeds meer gaan waarderen."

Drenthe

Van huis uit komt Hanja Maij-Weggen uit het noorden van het land. Ze werd op 29 december geboren in Emmen en groeide op in Klazienaveen. "De provincie Drenthe is me aan het hart gebakken. Er woont geen familie meer, maar we gaan er toch minstens een keer per jaar heen. Lekker wandelen en fietsen."

Tot haar spijt moet Hanja Maij-Weggen vaststellen dat het noorden van het land economisch veel minder goed draait dan Brabant. Dat het in Brabant zo goed gaat heeft ook te maken met de verbeterde verbindingen. "De verbreding van de A2 brengt je in 5 kwartier in Den Haag en Amsterdam. Als we straks 130 mogen rijden op de A16 dan zijn de verbindingen met de Randstad nog sneller. Daar verheug ik me echt wel op. Nu het openbaar vervoer nog."

Maatschappelijke betrokkenheid en politiek bewustzijn werd Hanja Maij-Weggen met de paplepel ingegoten. Haar vader had een rijwielhandel. "De werkplaats was aan huis. 's Middags werd er bij ons in de keuken warm gegeten, het personeel at ook mee. Daar heb ik goede herinneringen aan. Naast de zorg voor het gezin, dat bestond uit zes kinderen en een neefje dat ook bij ons woonde, hielp mijn moeder mee in de zaak. Zij was een zeer betrokken vrouw. Ze was de voorzitter van de vrouwenvereniging in Klazienaveen. Als er iemand ziek was, regelde mijn moeder dat er een pan soep naar dat gezin ging. Of dat de kinderen tijdelijk werden opgevangen. Mijn vader was actief in de regionale politiek."

Feministe

Dat je als vrouw je mannetje moet staan, kreeg Hanja ook van huis uit mee. "Ik heb altijd hard gewerkt. Alleen toen de kinderen erg klein waren, ben ik teruggegaan naar vier dagen. Mijn man trouwens ook. In de jaren zeventig en tachtig van de vorige eeuw was er nog geen kinderopvang. Als er kinderen kwamen, stopten de meeste vrouwen met werken. Ik was echt een pionier. We hadden het goed georganiseerd

met een oppas aan huis, een hulp in de huishouding en een tuinman. Als we thuis waren, hadden we tijd en aandacht voor onze kinderen." In het Europese Parlement ijverde Maij-Weggen voor gelijke behandeling van vrouwen. Ze zat in het hoofdbestuur van de Nederlandse Vrouwenraad, was rapporteur van de commissie voor de rechten van de vrouw van de Verenigde Naties en was adviseur

'Ik vind het heel inspirerend om mijn ervaringen in de politiek te delen. Ik kan terugblikken op veel mooie jaren in Brussel, Den Haag en Den Bosch'

van het ministerie van Sociale Zaken betreffende de rechten van de vrouw. Toch zal ze zichzelf niet snel een feministe noemen. "Ik heb gewoon gedaan wat ik vond dat ik moest doen. Daarvoor hoefde ik niet in een tuinbroek op de cover van Opzij."

Brussel

Ze kijkt met veel voldoening terug op haar carrière. "Ik ben een dankbaar mens." Alles was mooi. Maar als ze moest kiezen wat ze het liefste zou overdoen, het Europese Parlement, het ministerschap of Commissaris van de Koningin, dan zou ze toch voor haar jaren in Brussel kiezen. "Toen ik na mijn ministerschap terugkeerde naar Brussel, waren er journalisten die vroegen of het Europese Parlement niet te min was. "Een

onbegrijpelijke vraag, Ik zat daar met veel voormalige ministers en premiers uit veel EU landen. Het is typisch Nederlands om zo geringschattend over Brussel te doen. Wetten die we op het Binnenhof maken, gelden voor 16 miljoen mensen. In Brussel wordt wetgeving gemaakt voor 400 miljoen mensen in 27 landen. Dat zegt genoeg."

Coryfee

Vanuit Eindhoven houdt ze de ontwikkelingen op het Binnenhof nauwlettend in de gaten. In oktober liet ze daags voor het stormachtige CDA congres over deelname aan het huidige gedoogkabinet met de PVV, luid en duidelijk weten daar geen voorstander van te zijn. Ze wil niet zo'n coryfee worden die vanaf de zijlijn blijft roepen. "Maar dit vond ik zo belangrijk dat ik een uitzondering heb gemaakt. Ik ben het volstrekt niet eens met de wijze waarop de PVV van Geert Wilders de moslims in een hoek zet. Dat past helemaal niet bij het CDA. Wij sluiten geen mensen buiten. Wij zijn de partij van het midden, wij willen stabiliteit en samenwerking." Dat haar partij nu in de peilingen op een historisch dieptepunt van vijftien zetels staat, vindt ze zeer betreurenswaardig. "Dat was precies waar ik in oktober bang voor was. Maar nu we in dit kabinet zitten, moeten we er toch maar het beste van maken en onze punten binnenhalen. Alle partijen hebben wel eens een dip. We komen er wel weer bovenop." 🎓

Johanna Rika Hermanna Weggen werd geboren in Emmen en groeide op in Klazienaveen. Haar vader was rijwielhandelaar. Hanja, zoals haar roepnaam luidt, volgde aanvankelijk een verpleegkundige opleiding en studeerde van 1965 tot 1971 pedagogiek en kunst- en cultuurschiedenis aan de Universiteit van Amsterdam. In 1967 trouwde zij met Peter Maij. Zij kregen samen twee dochters. Eind jaren '60 werd ze al actief in de ARP die later opging in het CDA. Vanaf 1979 werd Hanja Maij-Weggen lid van het Europees Parlement waar ze in 1987 vice-voorzitter werd van de EVP (CDA)-fractie. In 1989 ging ze naar Den Haag om minister van Verkeer en Waterstaat te worden. Ze introduceerde de Betuwelijn en de HSL, verzelfstandigde de NS en privatiseerde KPN. Ze kreeg ook te maken met grote luchtvaartrampen zoals de Bijlmerramp en de ramp bij Faro in Portugal. In 1994 en 1999 was ze lijsttrekker bij de Europese verkiezingen voor het CDA en won de verkiezingen beide keren. Ze leidde opnieuw de CDA-delegatie in het EVP-fractiebestuur in het Europees Parlement. In 2003 werd Hanja Maij-Weggen Commissaris der Koningin in Noord-Brabant tot haar pensioen in 2009. Wim van de Donk volgde haar op.

hanjamaijweggen@speakersacademy.eu